

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

Технологія адміністрування та прийняття рішень у бізнесі

1. Основна інформація про дисципліну

Тип дисципліни:	вибіркова
Форма контролю:	залік
Освітній ступінь:	Бакалавр
Для спеціальностей:	Для всіх спеціальностей
Обмеження для вибору	відсутні
Кількість кредитів (годин):	4 (120 год.: денна форма 24 - лекції; 24 - семінарські; 72 - самостійна робота; заочна форма 6- лекц., 6-семін., 108-самост. робота)
Мова викладання:	українська

Посилання:

<https://us04web.zoom.us/j/6764910390?pwd=ZUhHMVJGcG16OVIMTHpLTVBMODNFZz09>

2. Інформація про викладача

ПІБ: Коваль Віктор Васильович

Науковий ступінь, вчене звання, посада: професор кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Кафедра: кафедра управління підприємницькою та туристичною діяльністю

Робочій e-mail: victor-koval@ukr.net

Години консультацій на кафедрі: четверг 13.10-14.30

3. Цілі дисципліни та результати навчання

Дисципліна «Технологія адміністрування та прийняття рішень у бізнесі» спрямована на формування у студентів системи базових знань з теорії процес прийняття та оптимізації управлінських рішень. Дисципліна орієнтує на формування у студентів навичок використання сучасних, вживаних в практичній діяльності методів розробки та прийняття різного роду управлінських рішень, а також уміння самостійно створювати і адаптувати подібні методи до конкретних умов.

Дисципліна «Технології методи і моделі прийняття управлінських рішень» тісно пов'язана з іншими дисциплінами, такими як: «Мікроекономіка та макроекономіка», «Маркетинг», «Менеджмент», «Товарознавство», «Психологія управління та лідерства», «Мотиваційний менеджмент», «Стратегічне управління», «Аналіз господарської діяльності».

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійних програм «Менеджмент: бізнес-адміністрування», державного стандарту підготовки

бакалаврів зі спеціальності 073 Менеджмент та Національної рамки кваліфікації. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

- з управління підприємством;
- вимог та алгоритму розробки управлінських рішень;
- моделі розробки і ухвалення управлінських рішень;
- методів сценарного планування для корегування ринкової поведінки;
- методи визначення результатів та показників діяльності підприємства;
- методів визначення потреби в ресурсах для забезпечення діяльності підприємства; шляхи забезпечення планового рівня прибутку;

2. Уміння:

- розробляти стратегію ринкової поведінки підприємства;
- оперативно корегувати обрану стратегію відповідно до змін у структурі конкурентного ринку та споживацьких вподобань;
- координувати діяльність виробничої, збутової, маркетингової та фінансової підсистем підприємства для забезпечення реалізації поставлених цілей;
- приймати стратегічні й оперативні управлінські рішення на базі результатів фінансового аналізу і ринкових прогнозів;

3. Комунікація:

- зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються;
- використання державної мови у професійній діяльності;
- практикувати дотримання етичних принципів ведення дискусій та оприлюднення результатів наукової праці.

4. Автономність та відповідальність:

- прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- відповідальність за розвиток професійного знання і практик, оцінку стратегічного розвитку команди;
- здатність до подальшого навчання.

4. Зміст дисципліни

Тема № 1. Управлінське рішення в системі менеджменту: Теоретичні основи їх ухвалення

1. Місце рішення в системі управління. Суб'єкт та об'єкт управлінського рішення (УР).
2. Функції рішення в методології та організації процесу управління: планування, організування, мотивування, контролювання.
3. Об'єктивна і суб'єктивна сторони процесу розробки рішень.
4. Фактори які впливають на розробку управлінських рішень.
5. Економічна сутність та форми управлінських рішень.

Тема № 2. Людський фактор і психологічні аспекти прийняття рішень

1. Особистісні фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.
2. Темперамент менеджера.
3. Особливості стилів прийняття управлінських рішень.
4. Типи рішень залежно від співвідношення зусиль менеджера на стадіях розробки і критики альтернатив: інертні, обережні, врівноважені, ризиковані й імпульсивні.

5. Підходи до виділення стилів прийняття

Тема № 3. Процес підготовки, розробки та реалізації управлінських рішень

1. Типи державної інноваційної політики: інноваційна політика "технологічного поштовху", інноваційна політика ринкової орієнтації, інноваційна політика соціальної орієнтації, інноваційна політика, яка націлена на зміну економічної структури господарського механізму.
2. Система державного регулювання інноваційної діяльності.
3. Змістова характеристика інноваційної політики підприємства.
4. Місце інноваційної політики підприємства в загальній стратегії розвитку.

Тема № 4. Методологія та моделі прийняття управлінських рішень

1. Розробка системи оцінювання управлінського рішення.
2. Аналіз та діагностика ситуації.
3. Розробка альтернативних прогнозів розвитку ситуації.
4. Організація процесу розробки управлінського рішення. Генерування альтернативних варіантів рішень.
5. Відбір основних варіантів управлінських впливів.

Тема № 5. Прийняття управлінських рішень у різних умовах середовища.

1. Характеристика функцій граничної доходності і граничних витрат при розробці управлінських рішень.
2. Порядок використання табличного методу та диференційних обчислень для визначення граничного значення функції.
3. Невизначеність і ризик в системі процедур управлінських рішень.
4. Управлінські ризики при розробці управлінських рішень.

Тема № 6. Технологія реалізації управлінських рішень

1. Інформаційне забезпечення процесу реалізації рішень.
2. Класифікація інформації та вимоги до її якості.
3. Організація масиву та потоків інформації.
4. Нові інформаційні технології та їх функції у процесі розробки УР.
5. Помилки керівника при прийнятті рішення: об'єктивні та суб'єктивні.

Тема № 7. Методи прийняття управлінських рішень у прогнозуванні розвитку СКД

1. Сутність і роль прогнозування діяльності підприємства.
2. Вимоги до прогнозних рішень.
3. Стратегічні і поточні прогнози.
4. Методи прогнозування у СКД та їх характеристика.

5. Політика щодо відвідування навчальних занять.

Згідно з «Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» студенти мають обов'язково бути присутніми на семінарських заняттях. Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не мав був

відсутній на семінарському занятті, має право на відпрацювання у двотижневий термін після повернення до навчання. Студент, який не використав надане йому право у встановлений термін або пропустив заняття без поважних причин, отримує за кожне пропущення заняття 0 балів. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов'язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.

Політика академічної доброчесності.

Студенти мають дотримуватись правил академічної доброчесності відповідно до «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики» <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/12/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-korporativnoyi-etyky-idhu-zatverdzheno-22.12.2023-.pdf>. Наявність академічного плагіату в студентських роботах є підставою для виставлення негативної оцінки. Списування студентів під час проведення модульної контрольної роботи є підставою для дострокового припинення її складання та виставлення негативної оцінки.

Використання технологій штучного інтелекту

З метою підвищення академічної чесності та сприяння особистому розвитку, студентам заборонено використовувати будь-які технології штучного інтелекту у виконанні завдань та тестів.

6. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала та схема формування підсумкової оцінки

Результати навчання з освітніх компонентів оцінюються за 100-бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за традиційною шкалою «зараховано» або «не зараховано». Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою згідно табл. 1.

Таблиця 1.

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
51-100	зараховано
1-50	Не зараховано

Загальна оцінка за курс виставляється за результатами поточного та проміжного згідно табл. 2.

Таблиця 2.

Формування загальної оцінки за курс

Максимальна кількість балів	70 балів (поточний контроль) – середньозважений бал оцінок за відповіді на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань, який переводиться у 100-бальну шкалу з ваговим коефіцієнтом.0,7	30 балів (проміжний контроль) – за результатами виконання модульної контрольної роботи
Мінімальний пороговий рівень	35 балів (поточний контроль)	16 балів (проміжний контроль)

Форма проміжного контролю

Модульна контрольна робота
Форма підсумкового контролю залік

Критерії оцінювання під час поточного контролю

Під час поточного контролю оцінюються відповіді студента на семінарських заняттях, а також результати самостійної та індивідуальної роботи. Нарахування балів за поточний контроль відбувається відповідно до «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС в ІДГУ» (http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennja_pro_porjadok_ocinjuvannja_rivnja_navchalnyh_dosjahren_zi_zminamy-vid-28.08.2020-protokol-1.pdf)

Оцінювання роботи на семінарських заняттях, індивідуальної та самостійної роботи здійснюється за шкалою від «0» до «5». Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях приведені у табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Критерії оцінювання розв'язання задач представлено у табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання розв'язання задач(ситуацій)

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
--------	--

5 балів	Розв'язання задачі є абсолютно вірним. Студент володіє знаннями методики здійснення розрахунків, вміє нестандартно підходити до розв'язання задач (вирішення ситуацій) та робити обґрунтовані висновки.
4 бали	Задача розв'язана вірно, але обґрунтування висновків є недостатнім
3 бали	Задача розв'язана вірно, але немає висновків та хід розв'язання задачі (вправи, ситуації) не подано.
2 бали	При розв'язанні задачі виявлені неточності, помилки в розрахунках.
1 бал	Практичне завдання розв'язане невірно.
0 балів	Не було спроби розв'язати задачу (ситуацію).

Здобувач вищої освіти має бути оцінений не менш як з 70% семінарських занять, передбачених навчальним планом. У випадку, якщо здобувач вищої освіти не був оцінений з відповідної кількості занять, він отримує 0 балів за кожне заняття, з якого мав бути оцінений. При цьому здобувачу вищої освіти може бути зараховано виконання індивідуальних завдань за певне заняття якщо він не був оцінений за результатами проведення семінарського заняття.

Основними видами індивідуальних завдань є: підготовка доповідей, рефератів; вирішення ситуаційних завдань.

Оцінювання доповіді (реферату) здійснюється за такими критеріями: самостійність та оригінальність дослідження, виконання поставлених автором завдань, здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела, якісна презентація результатів власного дослідження.

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання. Разом з тим здобувач освіти може запропонувати свою тему доповіді (реферату) у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Окрім цього у якості виконання індивідуального завдання здобувачу вищої освіти може бути зараховано проходження онлайн-курсів (у відповідності до змісту навчальної дисципліни) на платформах EdEra, Coursera, Prometheus та інших. Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінювання проміжного контролю здійснюється за шкалою від «0» до «30». Загальна оцінка за модульну контрольну роботу є середнім арифметичним оцінок за кожне питання/завдання, яка переводиться за 100 бальною шкалою та множиться на коефіцієнт 0,3. Критерії оцінювання теоретичних та практичних завдань, які включено до проміжного контролю, наведено у табл. 3-4. У разі, якщо здобувач вищої освіти за проміжний контроль отримав менше ніж 16 балів, то він вважається таким, що не склав проміжний контроль. У графі «проміжний контроль» виставляється 0 балів.

Критерії оцінювання при організації освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання

У разі проведення освітнього процесу у дистанційному режимі, порядок його організації регулює «Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті» (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/polozhennja-pro-orhanizaciju-osv.-procesu-iz-zast.-tehnolohij-dyst.-navch.-2020.pdf>). Дистанційний режим навчання передбачає проведення навчальних занять, контрольних заходів та самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу під час синхронного режиму навчання може здійснюватися через онлайн-платформи проведення відео конференцій Google Meet або Zoom. Поточний контроль результатів навчання здобувачів вищої освіти

здійснюється під час проведення дистанційних занять, а також шляхом оцінювання самостійних індивідуальних і групових завдань, що виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom).

Завдання проміжного контролю виконуються здобувачами освіти в електронній формі та надсилаються до системи підтримки дистанційного навчання (LMS Moodle або Google Classroom), які оцінюються за поданим вище алгоритмом.

7. Основна література та інформаційні ресурси

1. Дзямулич М. І. Управління розвитком персоналу підприємства в умовах економічної глобалізації [Електронний ресурс] / М. І. Дзямулич, Т. О. Шматковська // *Економічний форум*. 2020. № 3. С. 138–142. Режим доступу до електронних ресурсів Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2020_3_23 (дата звернення: 29.01.2021).

2. Метіль Т.К., М'ясищева В.В. Розвиток економічних методів управління конкурентоспроможністю продукції АПК. Marketing of innovations. Innovations in marketing. Materials of the International Scientific Internet Conference Bielsko-Biala: WSEH, Poland. 2022. С.147-150.

3. Козак, В. С. Важливі аспекти стратегії та тактики управління персоналом / В. С. Козак, І. М. Тодоріко // *Економіка та держава*. 2020. № 6, черв. С. 165–168.

4. Конкурентоспроможність підприємництва в умовах інноваційноінвестиційної модернізації економіки / М. П. Денисенко, З. В. Юринець, Р. В. Юринець, М. О. Кохан // *Економіка та держава*. 2020. № 4, квіт. С. 19–24.

5. Методи та моделі прийняття рішень у міжнародному бізнесі: підручник. Н.П. Литвиненко. Центр учбової літератури, 2020. 336 с.

6. Характеристики Грід. Інструмент для прийняття рішень у будь-якому бізнесі. Мет Воткінсон, КМ-БУКС, 2019. 368 с.

7. Шимановська-Діанич Л. М. Сучасні підходи до розвитку системи управління персоналом підприємства в умовах формування постіндустріальної економіки [Електронний ресурс] / Л. М. Шимановська-Діанич // *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки*. 2019. № 3. С. 26–37. Режим доступу до електронних ресурсів Наукової бібліотеки ім. В. І. Вернадського : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvpush_2019_3_6 (дата звернення: 29.01.2021).

8. Яковенко О.І. Актуальні методи технологій управління персоналом на підприємстві. Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: Матеріали одинадцятої міжнар. наук.-практ. конф., 09-10 вересня 2022 р. Одеса: ОНЕУ, 2022. С.295-296.

9. Яковенко О.І. Актуальні питання управління діяльністю вітчизняних підприємств в сучасних умовах господарювання. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 76/2022 С. 163–167. URL: http://bses.in.ua/journals/2022/76_2022/22.pdf

10. Trachenko L, Neskhodovskyi I, Pudychева H., Koshelok H., Gorlova O., Sedikov D. Applying optimization models for formation of the management system of business processes. *Intellectual Economics*, 2021 (опубліковано 12 січня 2022. Vol. 15 No. 2 (2021) URL: <https://journals.mruni.eu/index.php/ie/article/view/50>

11. Arsawan, I Wayan Edi, Hariyanti Ni Kadek Dessya, Atmaja I Made Ari Dwi Suta, Suhartanto Dwic, Koval Viktor Developing Organizational Agility in SMEs: An Investigation of Innovation's Roles and Strategic Flexibility. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*. Том 8. Вип. 3. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/JOItmC-08-00149.pdf>

Затверджено на засіданні кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю
від 26.01.2024 протокол №10.